

РЕШЕНИЕ

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ 2-2/2017 г.

Въз основа на следващото по-долу изложение, представеният доклад по ОВОС с приложенията към него, цялата документация и всички становища, представени в хода на процедурата, резултатите от общественото обсъждане, решение № 2-1/2017 г., взето с Протокол № 2 от заседание на Експертния екологичен съвет (ЕЕС) към РИОСВ-Пазарджик, проведено на 27.09.2017 г., и на основание чл. 99, ал. 2 от Закон за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 19, ал. 2, т. 1, т. 2, т. 3 и т. 5 във връзка с чл. 18, ал. 1 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС), чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и чл. 39, ал. 12 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)

НЕ ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение (ИП) „Добив и преработване на волфрамсъдържащи руди от находище „Грънчарица център”, находящо се на територията на общ. Велинград, обл. Пазарджик

с възложител: „РЕСУРС-1” АД

ЕИК 200090099

със седалище: 4002 гр. Пловдив, район Западен, ул. „Здравец” № 5

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение предвижда добив на волфрамова руда, който се извършва на площадката на находище „Грънчарица център“, находящо се на територията на общ. Велинград, обл. Пазарджик, както и изграждане на прилежащите му наземни модули и съпътстваща инфраструктура.

Първоначално заявеният проект е включвал и изграждането на обогатителна фабрика за флотация на волфрамовата руда и прилежащите към нея хвостохранилище за флотационния отпадък на площ 550 дка и депо за пиритен отпадък (площ над 30 дка).

В резултат на проведени консултации, в периода на изготвяне на информацията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, от страна на обществеността са изказани критични бележки, относно прекомерно развитата наземна производствена структура на площадката, обременена с екологично неблагоприятните за района производствени звена (фабрика за флотация на волфрамовата руда, хвостохранилище за

флотационния отпадък и депо за пиритен отпадък). С цел намаляване на екологичната тежест, възложителят е актуализирал цялостния проект за обекта, в който е възприета „разсредоточена схема“ за рудодобив и флотация на волфрамова руда.

С настоящото ИП от производствената дейност на площадка „Грънчарица център“ отпада флотацията на рудата и свързаните с нея хвостохранилище и депо за пиритен отпадък, като крайния продукт на рудодобивната дейност на площадка „Грънчарица център“ е т. нар. „сепарирана волфрамова руда“, която се транспортира за по нататъшна преработка на Обогатителна фабрика (ОФ) „Елшица“, разположена до с. Елшица, общ. Панагюрище, обл. Пазарджик.

Съгласно Разрешение № 15 от 01.09.2003 г. за търсене и проучване на подземни богатства по чл. 2, т. 1 от *Закона за подземните богатства* (ЗПБ) в площ Грънчарица, общ. Велинград, са извършени геолого-проучвателни работи по волфрамово находище „Грънчарица център“ и прилежащия му руден район и е изготвен геоложки доклад.

За находище „Грънчарица център“ е издадено Удостоверение за търговско откритие № 0293 от 22.08.2008 г. и получена концесия (№ D-00538/16.07.2009 г.).

Дейността по реализацията на концесията за добив на подземни богатства – волфрамова руда, включва:

- подземен добив на метални полезни изкопаеми - волфрамова руда от рудник „Грънчарица център“;
- транспорт на добитата сепарирана волфрамова руда до ОФ „Елшица“;
- обогатяване на добитата руда и получаване на пиритен и волфрамов (шеелитен) концентрат;
- техническа ликвидация и рекултивация на засегнатите площи след края на експлоатационните работи.

Предвижда се годишният капацитет на находище „Грънчарица център“ да бъде 285 600 t/y, сепарирана руда за експедиция, с едрина 25 mm (респективно 340 000 t/y добивна товарна руда). Ежегодно, средно ще се отделят 54 400 t/y стерилна скална маса за депониране на открито насипище (табан/отвал).

Волфрамовото находище „Грънчарица център“ попада в района на Западните Родопи и отстои на 18 km (по въздушна линия) от гр. Велинград.

Находище „Грънчарица център“ е с дължина около 3 200 m и надморска височина от 1 100 до 1 350 m. В района му има множество пръснати планински села и махали. Най-близко до площадката на обекта са селата Кръстава (3,5 km по въздушна линия), с. Цветино (4 km) и Грашево (4,5 km). По-отдалечени селища в района са селата Биркова и Горна Биркова, Цветино, Абланица и др.

От предвидената концесионна площ 88,04% са горски фонд, 10,89% са селскостопански фонд, 0,52% са за нуждите на транспорта и 0,55% са водни течения и водни площи. Според вида на собствеността - 7,73% са частни земи, 0,16% е общинска частна собственост, 0,52% е общинска публична собственост, 4,19% е стопанисвана от общината и 87,40% е частна държавна собственост.

Общата концесионна площ е 560,3 ха, от които 303 ха площ на находището (търговско откритие) и 18 ха открити площи за наземни подобекти на производствена площадка „Грънчарица център“.

Координати на находището в координатна система „1970 г.“

№	X, m	Y, m	Z, m	№	X, m	Y, m	Z, m
1	8542617.1	4519723.8	1223.3	17	8546320.3	4519520.7	1113.4
2	8542861.2	4520035.8	1245.6	18	8546176.7	4519492.0	1118.8
3	8543140.7	4520113.4	1320.6	19	8545919.5	4519478.5	1120.6
4	8543366.8	4519980.6	1275.4	20	8545822.9	4519528.0	1127.9
5	8543552.4	4520175.6	1250.0	21	8545664.2	4519378.1	1125.0
6	8543820.7	4520005.3	1263.7	22	8545556.1	4519393.4	1139.0
7	8544479.8	4520252.9	1261.7	23	8545363.8	4519453.1	1141.8
8	8544707.9	4520006.4	1211.1	24	8545275.3	4519310.6	1169.4

9	8544978.7	4520013.2	1211.6	25	8544928.8	4519365.0	1220.3
10	8545352.3	4520142.2	1242.9	26	8544646.2	4519645.7	1174.4
11	8545578.0	4519980.2	1279.9	27	8544404.1	4519050.5	1310.0
12	8545819.4	4519964.0	1198.3	28	8543797.5	4518982.2	1266.6
13	8546309.1	4519794.0	1190.2	29	8543461.1	4518751.9	1349.2
14	8546720.0	4519716.0	1199.3	30	8543340.1	4518744.0	1334.0
15	8546674.7	4519386.2	1105.1	31	8543298.4	4519070.7	1241.6
16	8546398.9	4519389.2	1121.8	32	8542897.6	4519220.4	1266.4

Утвърдени запаси на находище „Грънчарица център“

Категория на запасите	Количество руда, t	Средно съдържание на WO ₃ , %
Вероятни запаси /121/	6 715 000	0,3633
Вероятни запаси /122/	2 666 000	0,3689
Общо за находището, категории 121+122	9 381 000	0,3649

Съгласно предварителен график за отработване на запасите се предвижда 3 годишен период за строително-подготвителни работи и 33 години период за редовна експлоатация на рудника. Срокът на съществуване на рудника е 33 години. Определени са и 3 години за следексплоатационни работи – закриване на рудника и рекултивация на нарушените терени.

С настоящето ИП се предвижда изграждане на подземен рудодобивен комплекс (рудник) и на наземни съоръжения, които да го обслужват.

Добивът на волфрамова руда се извършва чрез подземен добив, добитата руда се натрошава и сортира в подземни условия. Прокарват се 6 галерии, съответно на хоризонти 1130, 1080, 1030, 980, 930 и 880. Технологиата на добив включва следните процеси: разкриване на рудничното поле, подготовка на рудничното поле, добив с пробивно-взривни работи, изземване и товарене на взривената руда и скална маса. Част от добитата скалната маса се използва за обратно запълване на част от отработените пространства. Преработката на рудата включва сухо пресяване, мокра класификация, пиритна и шеелитова флотация. Междинните продукти от пиритната и шеелитова флотация се подлагат на сгъстяване в два радиални утайтеля (сгъстител). Обработката и промивката на двата концентрата (пиритен и шеелитов) се провежда в 2 филтър-преси.

Предвижда се отработване на находището по подземен начин с низходящ ред. Разкриването на рудничното поле става със следните разкриващи изработки: щолня; наклонена скипова изработка; серпентинообразен автомобилен уклон и капитална вентилационна галерия. Разкриващите минни изработки се прокарват чрез използване на пробивно-взривни работи. Скалният материал от строителството на минните изработки се извозва и депонира на насипище.

При разработката на находището се използва типичната за разработване по подземен начин техника: пробивна карета DDD210 (с електрозахранване); минен товарач LH307 ($V_{\text{кофа}} = 3 \text{ м}^3$); минен самосвал TH320 (20 т вместимост); скипова уредба; главна транспортна лента (ГТЛ); машина за анкериране; булдозер; фадрома. Основните съоръжения в обогатителния комплекс са: приемен бункер; пластинчат питател; ГТЛ; топкова мелница; флотационни машини; сгъстител; филтър-преси; резервоари за химикали с дозиращи устройства.

Оборудването в рудника ще бъде изцяло на дизелово гориво. Помпите в рудника се запазват от агрегат.

Предвиждани за използване взривни вещества в рудник „Грънчарица“ – за взривни работи се използват два типа взривни вещества (ВВ): Динолит ANFO – за работа в сухи забои и Емулит 1 200 – за работа при условия на оводнени забои.

Възприет е цикличен режим на взривните работи с честота 3 взривявания в седмицата (средно през ден), на четири забоя едновременно през 15 минути и среден разход на ВВ от 126 kg на един забой (или общо 500 kg за един цикъл). Така емисионната ситуация от взривяванията в един цикъл се запазва както през периода на строителство на рудника, но при двукратно намалена честота.

Проектни данни за разхода на ВВ и другите предлагани за използване взривни материали за етапите на „минно строителство“ и „минен добив“:

Видове, наименование	Шифър по ООН	Степен на опасност	Специфичен разход	Максимални средномесечни количества
Етап "Минно строителство"				
Взривни вещества	0082	1.1 D	1,42 kg/t */	21,14 t/месечно
Детонатори <i>NONEL^R</i>	0106	L,1 B	0,4 бр./t **/	средно 5 960 бр./месечно
вълноводи <i>NONEL^R</i>	0065	1.1 D	2,15 л.м./t ***/	средно 32 000 т/месечно
Етап "Минен добив"				
Взривни вещества	0082	1.1 D	0,72 kg/t */	20,3 t/месечно
Детонатори <i>NONEL^R</i>	0106	L,1 B	0,08 бр./t **/	средно 2 270 бр./месечно
вълноводи <i>NONEL^R</i>	0065	1.1 D	0,95 л.м./t ***/	средно 26 000 т/месечно

За съхранение на взривните материали се изгражда специален склад, разположен на около 300 м северозападно от основната площадка. Складът е организиран и обслужван в съответствие с всички изисквания за сигурност и безопасност, съгласно действащата нормативна уредба.

Наземни съоръжения на находище „Грънчарица център“

Производствената площадка „Грънчарица център“ е разположена върху обезлесени територии на площ от 17,54 ха, от които 4,71 ха е площта на площадката на наземния комплекс, 12,17 ха – депо за нерудна скална маса и 0,66 ха – площадка за специалния взривен склад.

На тази площ се изгражда целият наземен комплекс от инсталации и съоръжения на основните и спомагателни дейности, както и необходимата вътрешна пътна мрежа. По-голямата част се разполагат в южния край на заливната тераса на р. Грънчарица върху дренаж от натрошена до необходимия размер руднична баластра.

На площадката на наземния комплекс се разполагат: открит склад сепарирана руда и бункерно стопанство, изход главна транспортна лента (ГТЛ); изход щолня 1 180; резервоар промишлена вода; резервоари противопожарна защита; автомивка; блок спомагателни дейности; сграда назначения; зелени площи; пречиствателна станция за руднични води (ПСРВ); склад гориво-смазочни материали (ГСМ); подпорна стена към депото за нерудна скална маса; депо хумусно-почвен слой; кантар – експедиция на рудата; КПП с паркинг; сграда ЦРП 20/6 kV; пречиствателна станция битово-фекални води (ПСБФВ).

Административно-битовия комплекс (АБК) към площадка „Грънчарица център“ е разположен на подходящ терен в с. Кръстава. В представената документация от възложителя е заявено, че с писмо изх. № 141/18.02.2014 г., „Ресурс-1“ АД е получил писмено съгласие от кметство Кръстава, за предоставяне на терен за АБК с осигурена инфраструктура.

Електрозахранването на площадката се осъществява по трасе с напрежение 20 kV, с връзка от трафопост (ТП) ”Мечо корито”, на съществуващата линия Велинград –

Кръстава, ще продължи по старо съществуващо трасе и ще завърши в Централната разпределителна подстанция (ЦРП) на площадка "Грънчарица център", съгласно сключен Предварителен договор № 1168965 /25.03.2014г. с „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД. Общата инсталирана мощност на площадката ще бъде около 3 MW, при годишен разход на електроенергия около 10 млн. kWh.

Промишленото водоснабдяване за рудника и производствената площадка е осигурено чрез изграждане на водохващане от Везьов дол (има среден дебит около 2 l/sec) на кота 1 205. От него, чрез водопровод от тръби ПЕ Ф50 PN10, водата ще се отвежда до разположен на кота 1 200 резервоар с обем 50 m³ (цистерна от полиетилен с ниска плътност тип „ROTO“).

През периода на експлоатация на рудника, промишленото водоснабдяване (за работа на пробивните минни карети DD210 и оросяване) се организира чрез пълно обратно водоползване след пречиствателна станция за руднични води (ПСРВ) от резервоар, разположен непосредствено до нея на кота 1 185 и само по изключение – от естествения водоизточник.

Предвидено е използването на бутилирана трапезна и минерална вода за нуждите на обслужващия персонал.

За пречистване на отпадъчните води се предвиждат две пречиствателни станции (ПС) – една за руднична площадка „Грънчарица център“ за отпадъчни руднични води (с капацитет 88,2 m³/h) и ПС за битово-фекални води към АБК в с. Кръстава с капацитет 8 m³/24 h.

Изпомпваните, от подземния рудник, руднични води (посредством три броя помпени агрегата) и дренажните води от депо за стерил, се пречистват през пречиствателна станция за руднични води (ПСРВ). Част от пречистените отпадъчни води се използват в рецикл обратно за водното биене в рудника, а излишните надбалансови води ще се заустват в р. Грънчарица, точка на заустване X = 4519570.6; Y = 8543529.6.

Транспортиране на волфрамовата руда

В направената разработка са разгледани два варианта на транспортна схема – *вариант А* - автотранспортна схема и *вариант Б* - комбинирана схема с включване на теснолинейния жп транспорт. **Избран е вариант А - автотранспортна схема с едновременно използване на няколко трасета** по дестинацията от площадката на „Грънчарица център“ до ОФ „Елшица“. Логистичното осигуряване на производствения процес от 1 150 тона/дневно или 48 курса/дневно (96 курса в двете посоки – пълен/празен) се извършва при трафик само в работни дни при 12 часов дневен график в светлата част на деня и обедна пауза от 14,00 до 16,00 часа в населените места. Използват се три основни автотранспортни трасета, като общото транспортно натоварване се поделва максимум до 16 „пълни курса“ на ден или по два заедно движещи се самосвала (или самосвал влекач с ремарке) с 2-3 минути през 1,5 часа преход населено място. По същата схема се разпределят и „празните“ курсова на самосвалите.

Използват се 20-тонни дизелови самосвали EVRO IV - EVRO V, които се движат по трасета от междуселски пътища (на тези участъци ще бъде извършен ремонт от възложителя) и пътища от републиканската пътна мрежа, както следва:

- *Първо трасе:* „Грънчарица“ – Кръстава – Аврамово - Юндола – Белово – Септември - Карабунар – Калугерово – ОФ „Елшица“.
- *Второ трасе:* „Грънчарица“ – Велинград (околовръстен път) – Варвара – Карабунар – Калугерово – ОФ „Елшица“.
- *Трето трасе:* „Грънчарица“ – Кръстава – Аврамово – Юндола – Велинград (околовръстен път) – Варвара – Карабунар – Калугерово – ОФ „Елшица“.

Както и два подварианта (А и Б) със заобикаляне на гр. Септември, с. Карабунар и с. Калугерово, които ще понесат целия трафик и в трите предходни варианта, тъй като в този участък маршрутите съвпадат

- *Подвариант А:* „Грънчарица“ -- Кръстава – Аврамово – Юндола – Белово – Звъничево – Пазарджик – Гелеменово – ОФ „Елшица“.
- *Подвариант Б:* „Грънчарица“ – Велинград (околовръстен път) - Ветрен – Братаница – Звъничево – Пазарджик – Гелеменово – ОФ „Елшица“.

Предвижда се прекъснат режим на работа на прощадка „Грънчарица център“ с пет дневна работна седмицата. По характер, излъчваният от технологичните съоръжения шум е постоянен, а от обслужващия транспорт – променлив.

Основните източници на шум при експлоатация на находището по технология за подземен рудник могат да се разделят условно на две групи – мобилни и стационарни.

Мобилни източници на шум са обслужващите площадката превозни средства. Очакваното еквивалентно ниво на шум от транспортните средства на 7,5 m от оста на пътя за движение по изчисление възлиза на $L_{eq} = 59$ dBA.

Стационарните източници на шум са наземното оборудване и съоръженията, свързани с дейността на подземния рудник – пречиствателни станции за отпадъчни руднични и битово-фекални води, наземната част на вентилационната система и др. По данни от действащи аналогични съоръжения максималните нива на шум няма да превишават допустимата стойност за работна среда от 85 dBA .

Съоръженията работят в производствени халета и излъчваният шум в околната среда зависи от звукоизолиращата способност на ограждащите конструкции на сградата, при максимални нива на шум в такива помещения до 85 - 90 dBA. От подземния добив не се очакват емисии на шум в околната среда, включително и при взривните работи. Дейностите по подземен добив не предполагат експлоатация на източници на наднормени нива на шум разположени на открито на територията на промишлената площадка.

Според представената в документация скица и координати на граничните точки по външен контур, мястото на реализацията на инвестиционното предложение попада в повърхностно водно тяло „Река Чепинска и притоци от извори до устие на Абланица и Хремщица“ с код BG3MA900R198. Инвестиционното предложение попада в зона за защита на водите по чл. 119а, ал. 1, т. 1 от *Закона за водите*, описана в раздел 3, на ПУРБ на ИБР – питейно водно тяло. Инвестиционното предложение попада в чувствителна зона по чл. 119а, ал. 1, т. 3 буква „б“ от *Закона за водите*, описана в раздел 3, на ПУРБ на ИБР. Инвестиционното предложение се намира в близост до защитена зона „Родопи-Западни“ с код BG0001030 по чл. 119а, ал. 1, т. 5 от *Закона за водите*, включена в раздел 3, точка 5.1. Повърхностно водно тяло с код BG3MA900R198 е определено в добро екологично и добро химично състояние. Целта за опазване на околната среда за конкретното водно тяло е запазване на доброто екологично и химично състояние и постигане целите на зоните за защита на водите.

Инвестиционното предложение попада в рамките на подземно водно тяло № BG4G00000PzC2021 – „Пукнатинни води в Южнобългарски гранити, Калински плутон“. Водното тяло е оценено в добро състояние по отношение на химичен и количествен статус. Целите за водното тяло е поддържане на доброто му състояние, чрез предотвратяване или намаляване на непрякото отвеждане на замърсители в подземните води.

В изпълнение на изискванията на чл. 14, ал. 2, т. 1, буква „а“ от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС) е проведена консултация с Регионална здравна инспекция-Пазарджик (РЗИ-Пазарджик), относно значимостта на положителните и отрицателни въздействия върху човека и възможния здравен риск при реализацията на инвестиционното предложение.

С писмо изх. № 1-5574/15.08.2014 г. РЗИ-Пазарджик дава положителна оценка на качеството на доклада за ОВОС по отношение направените в него анализ и оценка на

значимостта на положителните и отрицателните въздействия върху човека и възможния здравен риск от строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение.

На основание чл. 14, ал. 11 (в сила от 12.02.2016 г., предишна ал. 9), от *Наредбата за ОВОС*, при оценяване качеството на доклада по ОВОС са изисквани становища по компетентност от: Басейнова дирекция Източнобеломорски район с център Пловдив (БД ИБР-Пловдив); Басенова дирекция Западнбеломорски район с център Благоевград (БД ЗБР-Благоевград); Областна дирекция „Земеделие“-Пазарджик (ОДЗ-Пазарджик); Регионална дирекция по горите-Пазарджик (РДГ-Пазарджик).

С писмо вх. № КД-01-4225/27.08.2014 г., РДГ-Пазарджик оценява качеството на доклада по ОВОС с положителна оценка.

С писмо вх. № КД-01-4225/01.09.2014 г. е получено становище от ОДЗ-Пазарджик – с констатирани несъответствия.

С писма вх. №№ КД-01-4225/26.08.2014 г., БД ЗБР-Благоевград дава становище, с положителна оценка за качеството на доклада по ОВОС.

С писмо вх. № КД-01-4225/29.08.2014 г., БД ИБР-Пловдив дава становище, с положителна оценка за качеството на доклада и със заключение че се съдържа необходимата информация по отношение на води и водни екосистеми, необходима за вземане на компетентно решение относно степента на въздействието върху компонента води.

Предвид изискванията на *Закона за подземните богатства (ЗПБ)*, с писмо изх. № КД-01-4225(5)/13.08.2014 г. е изпратен актуализирания План за управление на минните отпадъци (ПУМО) за становище от Министерството на икономиката и енергетиката (МИЕ)/Министерство на енергетиката (МЕ), относно структурата и съдържанието на плана, съгласно изискванията визирани в *ЗПБ* и *Наредбата за специфичните изисквания за управление на минните отпадъци*.

С писмо вх. № КД-01-4225(1)/09.09.2014 г. от *МИЕ/МЕ* е изразено становище, че на този етап приема изготвения план за управление на минните отпадъци.

Инвестиционното предложение попада в обхвата на чл. 31 на *Закона за биологичното разнообразие (ЗРБ)* и чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС)

Съгласно внесените координати, част от южната част на концесионната площ, с размер около 23,39 ха, попада в границите на защитена зона от мрежата „НАТУРА 2000“ BG0002063 „Западни Родопи“ за опазване на дивите птици, съгласно Заповед № РД-890 от 26 ноември 2013 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 107/2013 г.).

Находище „Грънчарица Център“ не попада в граници на защитени зони по смисъла на *Закона за биологичното разнообразие*. Намира се в близост до защитена зона BG0002063 „Западни Родопи“, от която отстои на не по-малко от 0,5 км.

Площадката на ИП не попада в границите на защитени територии по смисъла на *Закона за защитените територии*.

При провеждане на общественото обсъждане на доклада за ОВОС за инвестиционното предложение е постъпило становище на Сдружение за дива природа БАЛКАНИ. В становището е изложена информация, че е вероятно увреждането на предмета и целите на опазване на защитени зони BG0002063 „Западни Родопи“ и BG0001030 ”Родопи Западни”.

Въз основа на постъпилото становище и изложена информация, от РИОСВ-Пазарджик е възложен и изготвен доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) на ИП върху защитени зони BG0002063 „Западни Родопи“ и BG0001030 ”Родопи Западни”, който е приложен към доклада за ОВОС. Извършената оценка за степента на въздействие

на инвестиционното предложение с предмета и целите на защитената зона дава възможност за вземане на решение съгласно чл. 39, ал. 12 от *Наредбата за ОС*. Експертите, изготвили доклада за ОСВ са направили заключението, че ИП няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитени зони BG0002063 „Западни Родопи” и BG0001030 ”Родопи Западни”.

По време на процедурата за ОВОС са извършени консултации със заинтересовани лица. Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС и всички приложения към него, и са проведени срещи за обществено обсъждане на 27.11.2014 г. в с. Кръстава и на 28.11.2014 г. в гр. Велинград. Срещите преминават при висок интерес и участие на граждани и организации. Дискутират се основно въпроси свързани с очакваното въздействие от рудничните води върху подземните водни тела, изказани са предположения за сеизмични въздействия от предвижданите взривни работи, както и въпроси свързани с евентуално формирани на токсични вещества (арсен, уран) при експлоатацията на ИП и здравния риск от тях. Също така са направени изказвания подкрепящи реализацията на ИП. На поставените по време на срещите за обществено обсъждане въпроси и на постъпилите писмени становища са дадени отговори и е изразено мнение от страна на екипа от експерти, изготвили доклада за ОВОС.

За периода на провеждане на общественото обсъждане на доклада за ОВОС и приложенията към него, включително и след десетдневния срок от последната среща, са депозиран над 100 писмени становища от сдружения и частни лица. Повечето от становищата са входирани повече от един път (по вх. номера броя на становищата е по-голям), тъй като авторите им са ги представяли пред различни институции. 92 становища са против осъществяването на ИП, като 22 са от сдружения и юридически лица, 70 от физически лица. Шест от становищата са мотивирали позицията си по законосъобразност. 12 становищата са „за“ осъществяване на инвестиционното предложение.

Докладът за ОСВ също е предоставен за обществен достъп, съгласно изискванията на *Наредбата за ОС*. В този период са постъпили 481 писмени становища от граждани и организации, както и една гражданска подписка.

По време и след обществените обсъждания на докладите за ОВОС и ОСВ са получени общо 585 писмени мнения и становища от граждани и организации, както и две граждански подписки, едната от които против реализацията на ИП с 6 575 общо въведени ЕГН-та, от които 5 638 верни ЕГН-та, видно от протокола за извършена проверка, изготвен от Главна дирекция „Гражданска регистрация и административна обслужване“, а другата в подкрепа на ИП, съдържаща 946 имена и подписи от наслението на с. Кръстава и околните махали и села.

От 585 писмени становища 553 са отрицателни, като 15 от тях са мотивирани по законосъобразност. Останалите 32 становища са в подкрепа на реализацията на ИП и от тях 8 са мотивирани.

От постъпилите 585 писмени становища 70 са от юридически лица и организации, като 60 от тях са против реализацията на ИП и 10 в негова подкрепа.

Останалите 515 са от физически лица, от които 493 са против реализацията на ИП, а 22 – подкрепят реализацията на ИП.

По време на предстоящо организиране и провеждане на Експертен екологичен съвет (ЕЕС), по преписката постъпва писмо с вх. № КД-01-4225(1)/17.06.2016 г. от Басейнова дирекция „Източноромански район“-Пловдив във връзка с настъпили фактически промени, свързани с разглежданото ИП, изразяващи се в образуването на преписка с вх. № СОЗ-21/14.06.2016 г. пред БД ИБР по учредяване на санитарно-охранителни зони (СОЗ) около речни водохващания на река Грънчарица и река Малка река за питейно-битово водоснабдяване (ПБВ) на гр. Велинград, с възложител „ВКТВ“ ЕООД-Велинград. Съгласно преставеният проект за СОЗ, пояс I-ви попада в работната площадка и в находището, а пояси II-ри и III-ти в находището и концесионната площ на ИП. В същото писмо директорът на БД ИБР изразява становище, предвид

регламентираното в *Наредба № 3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди*, а именно:

В пояс I-ви на СОЗ се забранява: 1. Извършване на дейности, различни от дейностите свързани с експлоатацията на водоизточника и 2. Достъп на лица, с изключение на лицата, свързани с експлоатацията на водоизточника и охранителната зона, както и на представители на контролните органи;

В пояс II-ри и III-ти на СОЗ, съгласно *Приложение № 1 към чл. 10, ал. 1 от Наредба № 3/16.10.2000 г.* около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване от повърхностни води се ограничава: 1. Добив на подземни богатства и 2. Изграждане на надземни и подземни строителни съоръжения, с изключения на реконструкция и модернизация на основните водоснабдителни съоръжения.

Във връзка с настъпилите промени е получено писмо, с вх. КД-01-4225/21.06.2016 г., от директора на РЗИ-Пазарджик, в което се изразява становище, че РЗИ-Пазарджик би могла да се произнесе по ИП „Добив и преработка на волфрамсъдържащи руди от находище „Грънчарица Център“, едва след приключване на процедурата по учредяване на СОЗ на водоизточниците.

С писмо вх. № КД-01-4225/07.07.2016 г. по преписката постъпва писмо, в което директорът на БД ИБР-Пловдив, като специализиран компетентен орган по чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОВОС*, е изразил становище, че поради необходимост от оценка на възможните замърсявания на водата от водохващанията в района на концесионната площ разглеждането и приемането на доклад по ОВОС за ИП „Добив и преработка на волфрамсъдържащи руди от находище „Грънчарица Център“, следва да бъде съобразено с провеждане на административната процедура по учредяване на СОЗ.

В тази връзка на основание чл. 54 от АПК от директора на РИОСВ-Пазарджик е издадено Решение № ПК-33-ОВОС/12.07.2016 г. за спиране на административно производство доколкото, съгласно разпоредбите на *Наредбата за ОВОС*, РИОСВ-Пазарджик не може да финализира процедурата по ОВОС за ИП „Добив и преработване на волфрамсъдържащи руди от находище „Грънчарица център“, находящо се на територията на общ. Велинград, обл. Пазарджик, преди приключване на процедурата по определяне на СОЗ и коригиране на изготвения доклад по ОВОС, в който следва да се отчете режимът на определените СОЗ, и който би могъл да се изготви след приключване на административното производство по учредяване на СОЗ, образувано пред БД ИБР-Пловдив.

Решението е обжалвано от възложителя „Ресурс-1“ АД и отменено с Определение на № 1054/26.09.2016 г. на Административен съд – Пазарджик, IV-ти състав оставено в сила с Определение № 11751/03.11.2016 г. на 3-членен и Определение № 411/13.01.2017 г. на 5-членен състав на ВАС, което налага продължаване на процедурата по ОВОС от етапа, на който е достигнала.

Поради задължителния характер на влязлото в сила съдебно Определение и предстоящото организиране и провеждане на ЕЕС към РИОСВ-Пазарджик, с оглед пълното изясняване на фактическата обстановка с писма изх. №№ КД-01-4225(1)/07.02.2017 г. и КД-01-4225(2)/07.02.2017 г., директорът на РИОСВ изисква нови становища от РЗИ и БД ИБР, в които да се оцени въздействието на ИП върху въпросните водоизточници, независимо от това, че СОЗ не са учредени.

С вх. № КД-01-4225/21.02.2017 г. е получен отговор от РЗИ-Пазарджик, с който потвърждават предишното си становище, а именно: да се коригира доклада за ОВОС, като се отчете вероятното конкретно въздействие върху границите на СОЗ.

В получен отговор, с вх. № КД-01-4225/31.03.2017 г., от директора на БД ИБР-Пловдив е изразено становище, че е необходимо да се има предвид, че стартирането на

процедурата по учредяване на СОЗ, не гарантира приключването ѝ с индивидуален административен акт – Заповед на директора на БД ИБР за учредяване на СОЗ. Тъй като процедурата по учредяване на СОЗ около водохващанията от река Грънчарица, река Везьов дол и река Трълско дере не е приключила, БД ИБР не може да изрази становище по отношение въздействието върху водоизточниците.

С писмо вх. № КД-01-4225/07.03.2017 г., управителят на Национална електрическа компания (НЕК) ЕАД, предприятие „Язовири и каскади”, уведомява РИОСВ-Пазарджик, че не е нанесено трасето на линейните съоръжения на СД „Бистрица”, съответно с прилежащите му сервитути, съгласно Наредба № 16/09.06.2004 г. за сервитутите на енергийните обекти.

В тази връзка, с писмо изх. № КД-01-4222/10.03.2017 г., от директора на РИОСВ-Пазарджик е отправено запитване до Министъра на енергетиката, доколкото в Договор за концесия, одобрен с Решение за откриване процедура за предоставяне на концесия на Министерски съвет № 342/21.05.2009 г., обн. ДВ, бр. 42/05.06.2009 г., в сила от 16.07.2009 г., който легитимира „Ресурс 1“ АД, като възложител на ИП, не са нанесени изобщо трасетата на линейните съоръжения на СД „Бистрица“ с техните сервитути, които трябва да бъдат определени по Приложение № 1 от Наредба № 16/2004 г. и предвид обстоятелствата, следва ли да бъде направена промяна в концесионния договор.

В отговора, получен с писмо вх. № КД-01-4225/21.04.2017 г. от Министерство на енергетиката, е разяснено че към датата на приемане на решението за предоставяне на концесия и към настоящият момент, в Министерството на икономиката и енергетиката/Министерство на енергетиката, не са постъпвали становища от компетентни органи, съдържащи информация за посочените линейни обекти, като в този смисъл няма причина за предвиждане на ограничения по отношение на добивната дейност. За изменението на концесионния договор за добив на подземни богатства е необходимо предоставяне на конкретна информация от компетентните органи, удостоверяваща обхвата и местоположението на трасетата на линейните съоръжения на СД „Бистрица”, с която към момента, специализираната администрация на МЕ, не разполага.

С оглед на полученото, от МЕ, писмо и огромното значение за изхода на административното производство по ОВОС, с писмо изх. № КД-01-4225/02.05.2017 г., директорът на РИОСВ-Пазарджик прави запитване към управителя на НЕК ЕАД, предприятие „Язовири и каскади”, предвижда ли се инициране на промяна на концесионния договор към компетентния орган – Министерство на енергетиката, като се внесе необходимата информация за линейните съоръжения на СД „Бистрица”, попадащи в площта на концесионната площ.

Във връзка с нововъзникналите обстоятелства, с писмо изх. № КД-01-4225/22.06.2017 г., от директора на РИОСВ – Пазарджик е направено запитване към възложителя – „Ресурс 1“ АД, дали предвижда да се възползва от правото си да допълни доклада за ОВОС, съобразявайки се с мотивите, изложени в становището на РЗИ-Пазарджик, с вх. № КД-01-4225/21.02.2017 г.

С писмо, вх. № КД-01-4225/29.06.2017 г., възложителят се отказва от правото си за допълване на доклада за ОВОС и моли за насрочване на екологичния експертен съвет през м. септември 2017 г.

В хода на предстоящото организиране и провеждане на ЕЕС, към РИОСВ-Пазарджик постъпва писмо с вх. № КД-01-4225/30.08.2017 г. от БД ИБР-Пловдив, с което информира компетентния орган, като заинтересована страна, че е издадена Заповед № СОЗ-М-323 от 25.08.2017 г. за учредяване на санитарно-охранителна зона около открити водохващания от събирателна деривация „Бистрица“ на река Грънчарица и нейните притоци: река Малка река, Везьов дол и Трълско дере в землищата на с. Кръстава, с. Грашево, с. Бозьово и с. Цветино, общ. Велинград, обл. Пазарджик, за питейно-битово водоснабдяване на гр. Велинград, общ. Велинград.

Във връзка с издадената заповед за учредяване на СОЗ, с писма изх. №№ КД-01-4225(1)/07.09.2017 г. и КД-01-4225(2)07.09.2017 г., директорът на РИОСВ-Пазарджик, изисква от компетентните органи РЗИ-Пазарджик и БД ИБР-Пловдив, становища относно въздействието на ИП върху водохващанията, за които е учредена СОЗ.

С писмо вх. № КД-01-4225/15.09.2017 г., РЗИ-Пазарджик изразява отрицателно становище по изготвения доклад за ОВОС за ИП „Добив и преработване на волфрамсъдържащи руди от находище „Грънчарица център”, находящо се на територията на общ. Велинград, обл. Пазарджик, тъй като съгласно издадената заповед № СОЗ-М-323 от 25.08.2017 г. за учредяване на СОЗ и приложена графична документация към проекта за СОЗ, към настоящия момент в доклада по ОВОС не са отразени откритите водохващания от събирателна деривация „Бистрица“ на река „Грънчарица“ и нейните притоци: река Малка река, Везьов дол и Трълско дере, предназначени за питейно-битово водоснабдяване на община Велинград.

В становището, постъпило с вх. № КД-01-4225/18.09.2017 г., съобразно издадената заповед № СОЗ-М-323 от 25.08.2017 г. за учредяване на СОЗ, директорът на БД ИБР-Пловдив изисква коригиране на концесионната площ на находище „Грънчарица център“, като от нея бъдат изключени площите засегнати от пояси I-ви на речни водохващания река Грънчарица, река Везьов дол и река Трълско дере. ИП предложение следва да се съобрази със забраните и ограничнията в пояс II-ри, като въздействието от дейностите предвидени в ИП, за които има забрани, ограничения и ограничения при доказана необходимост в пояс II-ри на СОЗ, е необходимо да се преразгледат и оценят в доклада за ОВОС.

С писмо вх. № КД-01-4225/20.09.2017 г., в РИОСВ-Пазарджик, постъпва отговор от управителя на НЕК ЕАД, предприятие „Язовири и каскади”, с което информира компетентния орган, че е извършено заснемане на трасетата на линейните съоръжения на СД „Бистрица“, както и на техните сервитути, определени по приложение № 1 на Наредба № 16 от 09 юни 2004 г. със съответните координати. Предстои нанасяне на трасетата в КВС в землищата на с. Кръстава и с. Грашево, общ. Велинград, след което ще се инициира промяна на концесионния договор, касаещ нанасяне на сервитути в концесионната площ на находище „Грънчарица-център“.

На базата на всички факти и обстоятелства осъществяването на инвестиционното предложение (ИП) „Добив и преработване на волфрамсъдържащи руди от находище „Грънчарица център”, находящо се на територията на общ. Велинград, обл. Пазарджик **не се одобрява, поради следните МОТИВИ поотделно и в тяхната съвкупност:**

1. По чл. 19, ал. 2, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*:

В представения доклад за ОВОС не са отразени съществуващите водохващания, като такива, за питейно-битови нужди, находящи на р. Грънчарица и дере Везьов дол, водоснабдяващи чрез събирателна деривация „Бистрица” гр. Велинград, както и потенциалните възможности и източници на замърсяване от точковия източник на емисии в атмосферния въздух (капиталната вентилационна система) и неорганизираните имисии от бъдещата производствена площадка.

В плана за изпълнение на мерки за намаляване или предотвратяване на вредни въздействия върху компонентите на околната среда (таблица 9.1.) липсват или са недостатъчни конкретните мерки за недопускане замърсяването на повърхностните водоприемници предназначени за питейно-битови нужди от бъдещата експлоатационна дейност на капиталната вентилационна система, депото за стерил, както и влияние от дъждовните води формирани от производствената площадка.

Неотчитането на съществуващите водохващания за питейно-битови нужди, попадащи в рамките на заявената площадка на инвестиционното предложение - находище „Грънчарица Център” и съответната, в тази връзка, празнота в плана за изпълнение на мерки за предотвратяване, намаляване или ликвидиране на значителни отрицателни въздействия, не гарантира спазване на нормите за качество на околната среда.

2. По чл. 19, ал. 2, т. 2 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*:

След станалата служебно известна информация, че е образувана преписка пред БД ИБР по учредяване на СОЗ около речни водохващания на река Грънчарица и река Малка река за питейно-битово водоснабдяване (ПБВ) на град Велинград, с възложител „ВКТВ” ЕООД-Велинград, които се намират в площта на находище „Грънчарица Център” са поискани повторни становища от БД ИБР и РЗИ-Пазарджик, съгласно чл. 14, ал. 2, т. 1, б. „а” от *Наредбата за ОВОС*. Вероятността да бъде засегнат водоизточник от изпълнението на дадено инвестиционно предложение се оценява чрез проектиране и очертаване на санитарно-охранителни зони (СОЗ) в района около него, като определянето на тези зони се основава на числен хидроложки модел. РЗИ-Пазарджик (писмо вх. № КД-01-4225/21.02.2017 г.) изразява становище, че за да бъде отчетено въздействието на бъдещата дейност върху СОЗ представеният доклад за ОВОС следва да се коригира. Предвид постъпилата нова информация, различаваща се от тази в представения доклад за ОВОС и становището на компетентният специализиран орган – РЗИ-Пазарджик, до възложителят „Ресурс-1” АД е изпратено писмо с посочване на възможността за допълване на доклада за ОВОС, съгласно чл. 17, ал. 7 от *Наредбата за ОВОС*.

В полученото писмо с вх. № КД-01-4225/29.06.2017 г., „Ресурс-1” АД изрично отказва да се възползва от правото си за допълване на доклада за ОВОС, неприемайки друг начин (коригирана площ на площадката и отчитане въздействието върху поясите на СОЗ) за осъществяване на инвестиционното предложение.

От възложителя е отхвърлена възможността за промяна на доклада за ОВОС, предвид променената фактическа обстановка и необходимата промяна в площта на ИП, поради което не може да се гарантира спазването на нормите за качество на околната среда при осъществяването му със заложените параметри.

3. По чл. 19, ал. 2, т. 3 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*:

Преди провеждане на Експертния екологичен съвет (ЕЕС) в РИОСВ-Пазарджик е постъпило писмо от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район” (БД ИБР), с изх. № КД-04-289/2014/14.09.2017 г. В същото са изнесени данни, че със Заповед № СОЗ-М-323/25.08.2017 г. на директора на БД ИБР е учредена санитарно-охранителна зона (СОЗ) около открити водохващания от събирателна деривация „Бистрица” на р. Грънчарица и нейните притоци: Малка река, Везьов дол и Трълско дере в землищата на с. Кръстава и с. Грашево, общ. Велинград, обл. Пазарджик. Предвид поставените абсолютни забрани за дейности в I-ви пояс на СОЗ и условните забрани и ограничения във II-ри пояс осъществяването на ИП върху посочената концесионна площ би било незаконосъобразно, в нарушение на изискванията на *Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (обн. ДВ, бр. 88 от 27.10.2000 г.)* В становището е посочена необходимостта да се коригира концесионната площ на находище „Грънчарица Център” като от нея се изключат площите, засегнати от I-ви пояс и в доклада за ОВОС се съобразят

останалите забрани и ограничения за II-ри пояс като се докаже, че дейността няма да доведе до съществено замърсяване на водите за питейно-битово водоснабдяване. Едва тогава би могло да се гарантира ограничаване на въздействието върху питейните води от тези източници.

Депозираното становище от БД ИБР съдържа данни, че така разгледаното ИП в доклада за ОВОС е в противоречие с изискванията на *Наредба № 3/2000 г.*, доколкото в нея са поставени абсолютни и условни забрани за определени дейности.

След насрочване на Експертния екологичен съвет, Национална електрическа компания (НЕК) ЕАД, Предприятие „Язовири и каскади“ също са изпратили мотивирано възражение (вх. № КД-01-4225/20.09.2017 г.) по законосъобразност, свързано с наличието на сервитути в концесионната площ на находище „Грънчарица Център“, за които е направено геодезическо заснемане и е изразено становище за необходимост от промяна в концесионния договор. Представени са доказателства на цифров носител – координатен регистър на изходните и подробните точки на трасетата на линейните съоръжения на събирателна деривация (СД) „Бистрица“, както и на техните сервитути, определени по Приложение № 1 от *Наредба № 16 от 9.6.2004 г. за сервитутите на енергийните обекти (обн. ДВ, бр. 88 от 8.10. 2004 г.)*

Доколкото в разглежданото ИП не са отразени съоръженията и сервитутите на СД „Бистрица“, попадащи в площта на находище „Грънчарица Център“, за които следва да се прилага установената забрана в чл. 14, ал. 1, т. 3 от *Наредба № 16/9.6.2004 г.* за търсене, проучване и добив на подземни богатства, както и редица други съпровождащи дейности, то същото е в противоречие с изискванията на подзаконов нормативен акт.

Освен писмените становища, в хода на процедурата са постъпили общо 6 191 (шест хиляди сто деветдесет и едно) писмени становища от граждани, обществени организации и юридически лица, които декларират принципно несъгласие (част от които с изложени мотиви по законосъобразност) и са против реализацията на ИП „Добив и преработване на волфрамсъдържащи руди от находище „Грънчарица център“, находящо се на територията на общ. Велинград, обл. Пазарджик.

4. По чл. 19, ал. 2, т. 5 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*:

С вх. № КД-01-4225 на 15.09.2017 г., в РИОСВ-Пазарджик е депозирано отрицателно становище от РЗИ-Пазарджик по представената документация за оценка качеството на доклад за ОВОС за ИП „Добив и преработка на волфрамсъдържащи руди от находище „Грънчарица Център“, подробно мотивирано с попадането в концесионната площ на целите I-ви пояси на учредените СОЗ (съгласно Заповед № СОЗ-М-323/25.08.2017 г.), където са позволени единствено дейности по експлоатация на водоизточниците, както и части от II-рите им пояси, където са поставени редица условни забрани и ограничения. По-конкретно мотивите, изложени в становището са следните:

- Към настоящият момент в информацията, приложена към доклада за ОВОС на ИП „Добив и преработване на волфрамсъдържащи руди от находище „Грънчарица център“, находящо се на територията на общ. Велинград, обл. Пазарджик не са отразени откритите водохващания от събирателна деривация „Бистрица“ на река Грънчарица и нейните притоци: река „Малка река“, „Везьов дол“ и „Трълско дере“, предназначени за питейно-битово водоснабдяване на община Велинград.

- От графичната документация, приложена към проекта за СОЗ и Заповед № СОЗ-М-323 от 25.08.2017 г. на директора на БД „Източнореломорски район”-Пловдив е видно, че в концесионната площ на инвестиционното предложение попадат целите първи пояси на следните водохващания: река „Грънчарица”, „Везьов дол” и „Трълско дере“, както и части от вторите им пояси.

5. Със свое Решение № 2-1 от 27.09.2017 г., Експертния екологичен съвет предлага да не се одобри осъществяването на инвестиционното предложение.

Занитересуваните лица могат да оспорят решението в 14-дневен срок чрез РИОСВ-Пазарджик по административен или съдебен ред по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Дата: 03.10.2017 г.

КОСТАДИН ГЕШЕВ
Директор на РИОСВ – Пазарджик

